

[Bonaire, Nederlandse Antillen, augustus 2008]

...men ziet alleen dat wat men zelf begrijpt.

Een kunstzinnig bestaan is een leven vol momenten van verwondering, openbaringen en ervaringen die soms heel even een blik gunnen in het mysterie dat het leven is. Een zoektocht naar de zin van het leven. Met wat geluk kan degene die een kunstzinnig bestaan leidt ons door middel van zintuiglijke prikkels de ogen openen om nieuwe panorama's te helpen ontvouwen.

“Mijn denken laat mij schilderen. Mijn foto's zetten me aan tot denken. De overeenkomst is het oog, men ziet alleen dat wat men zelf begrijpt”. In gesprek met levenskunstenaar Christel Cosijn.

Door Richelle van den Dungen Gronovius

We zitten heerlijk op Klein Bonaire, het onbewoonde eilandje gelegen op steenworp afstand van de Bonairiaanse kust. De watertaxi vaart weer terug naar Bonaire. Stipt op tijd. De 'chauffeur' kent geen mededogen. Christel vergoelijkt zijn stiptheid met een vreedzame blik van herkenning. “De ene mens is immers net iets meer autist dan de ander”. Wat bedoel je, vraag ik, nieuwsgierig naar de oorsprong van deze uitspraak, want veel van Christel's uitspraken hebben een dubbele bodem die je aan het denken zetten. “Dat doe ik je niet aan, dan komen we uit bij de kwantumtheorie en dergelijke. Elk mens is een autist, men ziet vaak vooral zijn eigen mogelijkheden”. Christel onderbreekt plotseling haar woordenstroom en kijkt me vragend aan wanneer ik mijn zwemvest pak. “Waarom trek je eigenlijk een zwemvest aan?” “Ik ben bang in jou te verdrinken tijdens dit interview, antwoord ik.” Touché! Christel

schaterlacht en rent de zee in. Humor is een groot goed voor haar. Wanneer ze terug komt, begint ze te ratelen over de boodschap van het water, zout als informatiedrager, sterren, kleuren, Plato en Einstein, verlichting, symboliek, sprookjes en andere dimensies. Ik kan er even geen touw aan vast knopen. Waar haalt ze het allemaal vandaan? Wie is Christel Cosijn?

Abstract, Multi coated paper, encaustic, 50x65 cm

Waarom deze plek, vraag ik haar. Turend vanaf het schitterende strandje over de heldere smaragdgordeel heen, licht ze haar ontmoetingsplaats toe. “Op twee schaduwhutten en wat afvalbakken na, is hier niets geciviliseerd. Het is alsof de wereld hier, op No-Name-Beach, begint én eindigt. Het uitzicht op een steeds dichter bebouwd Bonaire doet me immer denken: Hoe heeft de mens ooit zover van zichzelf kunnen geraken?”

“Wat mij heeft doen schilderen?” Bedachtzaam herhaalt Christel mijn vraag. “Het onvermogen mezelf verbaal te kunnen uiten toen ik in het zwarte gat zat”, zegt ze. “Ik kon me totaal niet meer oriënteren. Alle zekerheden waren weggeslagen. Het zwarte gat moet je alleen doen”. Ik vraag of het een voorrecht is om je onvermogen te kunnen uiten via kunst. “Men vraagt mij regelmatig of ik kan leven van mijn kunst. Ik draai dat om en zeg, mijn kunst leeft doordat ik ben. Voor mij is mijn uitingsvorm zelf geen kunst. Het voor anderen onzichtbare proces is DAT waar het mij om gaat. Velen staren zich blind op een eindproduct dat in wezen voor de maker zelf als een soort afvalproduct is, een vergankelijke verpakking van een onvergankelijke inhoud. Het heeft een aantal jaren geduurd voordat ik daar achter kwam. Ik meende dat de consument werkelijk geïnteresseerd was in de totstandkoming, het proces. Dat wekte nog meer frustraties en nieuwe periodes van het mezelf niet kunnen uiten in woorden. Telkens opnieuw moest ik andere denkkaders vinden waar ik mee verder kon. Er zijn intussen heel wat ego-lagen afgestroopt”. Christel glimlacht bij deze uitspraak en vervolgt haar verhaal. “Mijn schilderijen noem ik vaak pain-things of paintfights. Door middel van kleur (emotie) en vorm (abstract) stijg ik uit boven dat wat ik als waarheid had

aangenomen en ontdek weer een nieuwe waarheid. De kick is dat deze zelden de oude waarheid verwerpt maar juist omvat. Hoe groter de waarheid, des te meer kleinere waarheden hij bevat”.

Anton Veldkamp, Linen, mixed mediums, 75x80 cm

Christel noemt zichzelf levenskunstenares. Nieuwsgierig naar wat een levenskunstenaar van een kunstenaar onderscheidt, antwoordt ze bescheiden: “Het leven zelf tot kunst verheffen in plaats van de mens te zijn die zich verbeeldt iets te kunnen, los van zijn oorsprong. Niet het product maar het proces in alles zoeken. Het anders zijn voort laten komen uit het anders denken, onafhankelijk van wat al is. Vragen stellen, niet om de antwoorden maar om nieuwe vragen te kunnen stellen, om dieper te kunnen doordringen in het niet-weten”.

Op 8-8-2008 lanceerde Christel haar website. Deze online artgallery verschaft de bezoeker een blik op een aantal van haar ‘abstracts’, ‘animals’, ‘portraits’ en ‘photo art’. Ook uit deze

verscheidenheid blijkt de veelzijdigheid van de levenskunstenares. Voordat de inhoudelijke kant van haar werken ter sprake komt, vraag ik Christel naar de 'fascinatie' die schuilgaat achter de lanceringsdatum. Is die eventuele fascinatie ook terug te vinden in haar leven? "Het is de fascinatie voor het bijzondere", zegt ze. "De kracht van het unieke, die X-factor die iets magisch maakt. De liggende acht, de lemniscaat staat symbool voor de oneindigheid. Ik denk aan 'De kering van de waterspiegel', 'The never ending story', dat wat nooit stopt. De kracht ervan huist in het midden, je moet steeds door het midden, uit het midden, omkeren, terug naar het midden en daarmee steeds opnieuw terug naar jezelf".

Ik zwijg een moment, verdrongen in de golfbeweging van haar gedachten... Even later merk ik op dat ik haar werk erg kleurrijk vind, genuanceerd, haast poëtisch, doelend op haar abstracte werk. Twijfelende, kwetsbare kleuren worden plots geconfronteerd met intense kleurvlakken. Alsof we te maken hebben met een sterk wisselend enjambement in een gedicht. Welke rol, vraag ik, speelt kleur in je leven? "Kleur is een abstracte intelligente taal. Neem eens twee complementaire kleuren, bijvoorbeeld geel en paars. In hun ontmoeting produceren zij samen een soort magie doordat zij tegengesteld zijn aan elkaar. Zij versterken wederkerig elkaars stralingskracht afhankelijk van hun verhouding tot elkaar. Echter wanneer ze (te veel) gemengd worden, gelijk gemaakt worden aan elkaar, vernietigen ze de oorspronkelijke sprankeling van hun verhouding. Kleuren en mensen hebben enorm veel overeenkomsten. Ik leer tijdens het schilderen veel over mijn eigen verhoudingen tot anderen en de wereld".

Bon Earth People

In de afgelopen jaren liet Christel zich, behalve door de schilderkunst en het schrijverschap, ook verleiden door de fotografie. In haar fotografisch werk vormt voornamelijk de mens het onderwerp van registratie. Die mens, of een menselijk lichaamsdeel, wordt vervolgens getransformeerd tot een bijna buitenaards wezen. Ook hier dragen kleuren het beeld, evenals bij haar schilderkunst. Wat hebben je schilderkunst en je fotografie met elkaar gemeen? "Ieder mens is veelzijdig, echter niet ieder mens grijpt zijn kans zichzelf te ontmoeten. Ik schilder omdat ik denk. Mijn hand en techniek zijn ondergeschikt aan het doel. Het doel is het zoeken naar nieuwe waarheden. Fotograferen is een ander proces. Het beeld zet mijn brein achteraf in werking. Mijn denken laat mij schilderen. Mijn foto's zetten me aan tot denken. De overeenkomst is het oog, men ziet alleen dat wat men zelf begrijpt".

Naast het schilderen en fotograferen, schrijft Christel ook verhalen, spreuken en gedichten die ze vervolgens illustreert. Of gaat het andersom?

Roepen de teksten de beelden op en zijn het de beelden die weer nieuwe verhalen genereren? Bij Christel lijkt het in de eerste plaats een kwestie van samenspel te zijn, een vorm om de talloze invallen, associaties en overwegingen die door haar hoofd spelen over het voetlicht te brengen. Sinds enige tijd is ze bezig met het schrijven van een sprookje. Wanneer verwacht je dat je sprookje het eerste levenslicht zal zien? vraag ik gretig. "Zodra ik opnieuw een magische datum vind!"

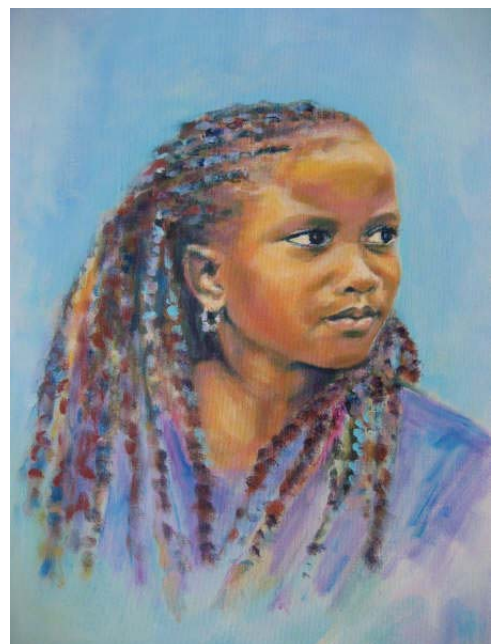
Ik bedwing mijn nieuwsgierigheid tot een volgende keer. Ten teken dat ze is uitgesproken pakt Christel haar snorkel om even later op te gaan in de druk bevolkte sprookjeswereld onder water.

Bon Earth People

kunst, zo kom ik tot de slotsom na het vraaggesprek met Christel, moet iets 'onvatbaars' zitten, even onvatbaar als deze levenskunstenares zelf.

**Christel Cosijn is ook bereid om voor goede doelen te schilderen op de Nederlandse Antillen of daarbuiten zoals: weeskinderen, vrouwenmishandeling, daklozen, dierenasiel, autisme en dolfijnen, etc. Neem gerust contact op via haar website:
→ www.christelcosijn.com**

Rastakid, Linen, acrylics, 50x60 cm

Wie in gesprek gaat met Christel Cosijn, neemt na afloop vertwijfeld afscheid. Wie is Christel Cosijn nu eigenlijk? Beeldend kunstenaar, schrijver, kwantumfilosoof of spiritueel denker? Vele benoemingen passen bij haar, maar zelf ziet Christel zich niet graag in een hokje geplaatst. Over haar kunstwerken zijn we het eens, die moet je ervaren. Haar kunstwerken leggen in elk geval geen voorspelbare beelden op. Ze dwingen de toeschouwer om verder te gaan dan een traditionele manier van kijken. Het proces van zien wordt geprikkeld. Haar kunst kan het kijken zelf bevragen. In